

LIVSLÅNG VÄGLEDNING I FOKUS

Feskekörka saluhall i Göteborg

De flesta har hört talas om livslångt lärande, medan livslång vägledning inte är ett lika bekant begrepp. Det livslånga lärandet förverkligas i Finland bl a genom öppen universitets- och yrkeshögskoleutbildning och vuxenutbildning på andra stadiet. Genom Nordplus-projektet "Vägledare i samverkan" kommer vägledarna i Åboland under två års tid att ha möjlighet till nätverkande och utbyte av erfarenheter med nordiska vägledarkolleger från Göteborg, Östfold i Norge och Åland.

Hållbar stad – öppen för världen

I mars deltog fyra personer från det åboländska LIV-nätverket i projektets andra seminarium i Göteborg, som arrangerades av Göteborgs stad och Vägledningscentrum. Vi kunde snabbt konstatera att Göteborgs stad går i fronten när det gäller utvecklandet av studie- och yrkesvägledningen för nyanlända. Staden har en tilltalande slogan: Hållbar stad – öppen för världen. I Göteborg har 25 % av befolkningen invandrarbakgrund, 134 000 personer, och asylsökande är inte inkluderade i denna siffra. Under åren 2015-2016 startade man i Göteborg upp 10 nya grundskolor för att nyanlända barn och ungdomar skulle ha möjlighet att gå i skolan. Staden är segregerad, vissa stadsdelar har 50 % invandrabefolkning. De största invandrargrupperna är från Iran, Irak och Somalia.

Carola Bryggman från Regionförvaltningsverket och Mona Riska, CLL

Metoder för studie- och yrkesvägledning

För att stöda nyanländas integration har Vägledningscentrum utvecklat metoder för studie- och yrkesvägledning utan språk. Vartefter lär sig eleverna svenska och när språket blivit tillräckligt starkt inleder de grundskolan som de har möjlighet att läsa in på maximalt fyra år. Inom den integrerande vägledningen görs en kartläggning av alla elevers utgångskunskap samt en intresseinventering. Mera information om detta finns på Skolverkets Bedömningsportal <https://bp.skolverket.se/web/thv/start>. Mycket av vägledningen sker utan tolk, men ibland tar man hjälp av tolkar. Eleverna kan också ta med sig en språkkompis till vägledningen. En språkkompis är en jämnårig kompis med samma modersmål men starkare kunskaper i svenska. All vägledning består av ofta upprepade informations- och vägledningstillfällen istället för ett fåtal längre sessioner.

Omsätter lärdomarna till verklighet

Göteborgs modell för hur man jobbar med studie- och yrkesvägledningen för nyanlända har sin grund i en teori utvecklad av **Gideon Arulmani**, som även föreläste på seminariet under rubriken "Cultural Preparedness: A Framework to Understand the Career Development Needs of Immigrants". Arulmani har varit med och utbildat personalen vid Vägledningscentrum i Göteborg i "Cultural Preparedness Approach", där man ser vägledningen som en karriärspiral. Vägledningscentrum har därefter omsatt lärdomarna till den verklighet som studie- och yrkesvägledare möter i sin vardag vid Göteborgs skolor. Man utgår från en holistisk förståelse av att ingenting kan förklaras utan kontext, dvs de nyanlända ungdomarna kommer med hela sitt bagage av normer och värderingar till det svenska samhället och den svenska skolan.

Framgångsrika modeller intressanta

De modeller som visat sig framgångsrika i Göteborg kring språkinläring och integration av nyanlända är intressanta även inom projektet Stig in! Astu Sisään! Come In! <https://stiginastusisaan.com/konferenser/> där ett av fokusområdena är just skola, barn och ungdomar. I höst arrangeras tre konferenser i Borgå, Åbo och Vasa, som på ett eller annat sätt rör nyanlända barn och unga samt deras integration i det finländska samhället.

Majlen Saarinen

Mona Riska

Carina Gräsbeck